Súd:	Okresný súd Trnava
Spisová značka:	10C/33/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2112206065
Dátum vydania rozhodnutia:	29. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jozef Šulek
ECLI:	ECLI:SK:OSTT:2017:2112206065.26

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudcom JUDr. Jozefom Šulekom v právnej veci žalobkyne: E. G., narodená XX.X.XXXX, X. XX, XXX XX G. - W., právne zastúpená: Bardač s. r. o., Lovinského 22, 811 04 Bratislava, IČO: 47 243 252, proti žalovanému: ŽOS Trnava, a.s., Koniarekova 19, 917 21 Trnava, právne zastúpenému: JUDr. Peter Sopko, Paulínska 24, 917 01 Trnava, o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný doručiť žalobkyni list s nasledovným ospravedlnením: Vážená pani G., Prijmite prosím naše ospravedlnenie za úmrtie Vášho manžela, pána W. G., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX v práci v dôsledku pracovného úrazu. Za pracovný úraz Vášho manžela nesieme ako jeho bývalý zamestnávateľ" zodpovednosť, nakoľko neboli zo strany zamestnávateľa dodržané zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 15.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Vo zvyšku žalobu zamieta.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100% v časti konania o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy.

V. Žalovaný je povinný zaplatiť štátu na náhradu trov konania štátu v rozsahu 100%.

VI. Vzájomnú žalobu žalovaného zamieta.

VII. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100% v časti konania o vzájomnej žalobe.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 21.3.2012 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť doručiť žalobkyni list s ospravedlnením a zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v sume 50.000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že je vdovou po zosnulom manželovi W. G., zomrelom XX.XX.XXXX, s ktorým uzavrela manželstvo dňa XX.XX.XXXX. Z manželstva pochádza syn W., narodený XX.X.XXXX. Manželia spoločne trávievali voľné chvíle, absolvovali dovolenky, vychovávali syna. Strata manžela a otca mala ďalekosiahle dôsledky na kvalitu rodinného života, jeho smrťou sa bez ohľadu na vôľu členov rodiny pretrhli sociálne, morálne, citové a kultúrne väzby. Zosnulý bol v čase smrti zamestnancom odporcu, kde pracoval ako lakovač. Smrť pána W. G. nastala dňa XX.XX.XXXX v čase medzi 02.00 hod. - 04.00 hod. v práci. Z pitevného

protokolu vyplýva, že išlo o násilnú smrť a úmrtie nastalo v dôsledku patologicko - anatomickej diagnózy. Za účelom posúdenia príčiny a okolností úmrtia W. G. bol vypracovaný Znalecký posudok forensic.sk Inštitútu forenzných medicínskych expertíz s.r.o. č. 18/2010 zo dňa 21.3.2010, v ktorom je uvedené, že úmrtie W. G. jednoznačne spĺňa charakteristiky pracovného úrazu. W. navrhovateľky bol exponovaný nadmernou pracovnou záťažou a prekračoval úmerný pracovný čas. Podľa pracovnej zmluvy mal manžel navrhovateľky pracovať v jednozmennej prevádzke od 06.00 hod. do 14.00 hod. Dňa 4.12.2009 bola manželovi navrhovateľky nariadená práca navyše popri bežnej dennej práci, kedy nastúpil popri dennej zmene na nočnú zmenu v čase od 19.00 hod. do 05.00 hod. nasledujúceho dňa a následne dňa 9.12.2009, kedy po dennej zmene od 06.00 hod. do 14.00 hod. nastúpil do práce na zmenu od 19.00 hod.. Manželovi navrhovateľky neboli poskytnuté účinné osobné ochranné pracovné pomôcky pre prácu s polyuretánovou náterovou hmotou SF 70/9006. Navrhovateľka má za to, že smrť jej manžela bola spôsobená poskytnutím nedostatočne účinných OOPP zo strany odporcu a nedodržaním zásad BOZP zo strany odporcu. Smrťou pána W. G. došlo k nesmierne veľkému zásahu do práva navrhovateľky na rodinný život, pričom tento zásah sa prejavuje najmä v citovej oblasti, rovnako došlo k narušeniu rodiny a navrhovateľka stratila človeka, na ktorého sa mohla obrátiť s bežnými životnými problémami.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a túto žiadal zamietnuť v celom rozsahu, nakoľko podľa názoru žalovaného nešlo o pracovný úraz. Žalovaný rozporoval znalecký posudok organizácie forensic. Žalovaný uviedol, že p. G. do práce nastúpil dobrovoľne, sám si určil termín nástupu do práce, vedel, že tú prácu, ktorú ide vykonať a ktorú nestihol vykonať počas riadnej dennej zmeny; bude vykonávať sám, bez pomoci a účasti inej osoby. Išlo o fyzicky menej náročnú prácu, vzhľadom na jej rozsah, takúto činnosť vykonával pri plnení svojich pracovných úloh bežne a práca mu nemala trvať dlhšie ako 2 hodiny. Keďže smrť pána G. nastala v čase medzi 02:00 až 04:00 hod. ráno, nie je vôbec zrejmé, prečo sa v tomto čase pán G. ešte na pracovisku zdržiaval, keď preukázateľne sa na pracovisko dostavil o 19:01 hod., prácu mal teda vykonať najneskôr do 21.00 hod. a práca ním bola vykonaná a prečo sa zdržiaval na pracovisku aj po tejto dobe, nie je nikomu známe. Je nepravdou, že prácu mu niekto nariadil (na pracovisko sa dostavil v čase, ktorý si určil sám, a to s cieľom dokončiť prácu, ktorú nestihol počas dennej zmeny), je nepravdou, že mu bola nariadená nočná zmena, pretože po ukončení dennej zmeny nepokračoval v práci v nadčase, o čo bol požiadaný majstrom, ale sám majstra požiadal o možnosť z pracoviska odísť s tým, že sa neskôr na pracovisko vráti a prácu dorobí; nešlo teda o nočnú zmenu a pravdou nemôže byť ani tvrdenie, že nemal dostatok odpočinku medzi dennou a nočnou zmenou, keďže sa nejednalo o nočnú zmenu a časové rozpätie medzi koncom dennej zmeny a nástupom na dokončenie práce nedokončenej v dennej zmene si zomrelý určil sám. A je tiež nepravdou, že nemal k dispozícii vhodný respirátor, ktorý sa používa pri nanášaní farieb; tento respirátor k dispozícii mal, avšak nevedno z akého d vodu ho nepoužil a použil iba respirátor chrániaci pred vdychovaním pevných častíc. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť.

3 Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s žalobou zo dňa 20.3.2012, s Vyjadrením žalobkyne zo dňa 25.4.2012, s Vyjadrením žalovaného zo dňa 3.8.2012, s Vyjadrením žalobkyne zo dňa 8.1.2013, s Vyjadrením žalovaného zo dňa 12.3.2013, s Vyjadrením žalobkyne zo dňa 19.8.2013, s Vyjadrením žalovaného zo dňa 22.8.2013, s Vyjadrením navrhovateľky zo dňa 16.5.2014, znaleckým dokazovaním, výsluchom žalobkyne jej syna, výsluchom svedkov W. O., X. N., F. O., L. W., výsluchom znalca MUDr. Eduarda Čurillu, PhD., oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to najmä s Protokolom Inšpektorátu práce Trnava Č.: ITA-31-28-2.2/P-J1-10 zo dňa 10.9.2010, s Dodatkom č. 1 k protokolu číslo: ITA-31-28-2.2/P-J1-10 zo dňa 10.9.2010 zo dňa 27.9.2010, so Znaleckým posudkom č. 18/2010 zo dňa 21.3.2010, s Výučným listom W. G. zo dňa 23.6.1976, s Pracovnou zmluvou W. G. zo dňa 1.12.1995, s Dohodami o zmene pracovnej zmluvy W. G. zo dňa 19.6.1996, zo dňa 7.1.1997, s Platovým výmerom W. G. zo dňa 1.12.1995, s Dohodou o mzde W. G. bez datovania, s Dodatkom k pracovnej zmluvy W. G. zo dňa 1.10.2002, s Rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/25/2011-99 zo dňa 19.1.2012, s Pitevným nálezom W. G. zo dňa 2.2.2010, s Prehľadom dochádzky W. G., s Dochádzkovými listami W. G. za obdobie 1/2009, 2/2009, 3/2009, 4/2009, 5/2009, 6/2009, 7/2009, 8/2009, 9/2009, 10/2009, 11/2009, 12/2009, s Vyhláseniami F. O. zo dňa 2.1.2010, I. K. zo dňa 2.1.2010, W. N. zo dňa 2.1.2010, L. W. zo dňa 2.1.2010, V. V. zo dňa 27.12.2009, W. K. zo dňa 29.1.2010, T. M. zo dňa 29.1.2010, E. T. zo dňa 28.1.2010, O. B. zo dňa 9.1.2010, s Potvrdením o zamestnaní W. G. zo dňa 7.12.2012, so Špecifikáciou respirátora REFIL 811, so Špecifikáciou Polomasky RU-20, s Popisom Sady masky Versafl S-133L, s Rozpisom vyzásobovaných filtrov, s Fotografiami výrobnej haly, so Zabezpečením dozoru v POV na nadčasoch zo dňa 27.3.2013, oboznámením sa so Znaleckým posudkom číslo 6/2013 zo dňa 12.7.2013 a s Doplnkom č. 1 k Znaleckému posudku číslo 6/2013 zo dňa 25.10.2013.

4. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 10C/33/2012-405, ktorým žalobu zamietol. Voči rozhodnutiu podala včas odvolanie žalobkyňa. Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 10Co/475/2014-571 zo dňa 30.12.2015 rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v Trnave v rámci zrušujúceho rozhodnutia vyjadril ten záver, že že v dôsledku nesprávneho (nedostatočne úplného) právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa a z neho plynúcej nedostatočnosti skutkových zistení (evidentne zapríčinených iným právnym názorom súdu prvého stupňa na pomer nárokov z práva na ochranu osobnosti a na náhradu škody z pracovného úrazu), ako aj pre okolnosti súdu prvého stupňa nepričítateľné (pre odchylné vyriešenie na to povolanými orgánmi otázky, či v prípade úmrtia manžela žalobkyne šlo o pracovný úraz) nemožno napadnutý rozsudok považovať za vecne správne rozhodnutie. Ďalej súd druhej inštancie uviedol, že na ochranu osobnosti na rovnakom skutkovom základe za situácie, v ktorej by síce (formálne vzato) autonómnemu posúdeniu otázky, či smrteľný úraz manžela žalobkyne bol úrazom pracovným principiálne nič nebránilo, v čase rozhodovania odvolacieho súdu tu však boli aj skôr neprítomné (a takto bez viny žalobkyne nepoužiteľné) rozhodnutia na to povolaných orgánov, konštatujúce presný opak uzavretého súdom prvého stupňa. Krajský súd uložil súdu prvej inštancie povinnosť, v potrebnom rozsahu a i úmerne procesnej aktivite účastníčok konania doplniť dokazovanie.

5. Súd vykonal doplnenie dokazovania oboznámením sa s vyjadreniami účastníkov, a to odvolania žalobkyne zo dňa 25.06.2014, vyjadrením žalovaného zo dňa 16.07.2014, podaním žalobkyne zo dňa 16.02.2015, Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I.ÚS 87/2014-43 zo dňa 10.09.2014, Rozsudkom Krajského súdu Trnava č.k. 14S/43/2015-236 zo dňa 25.05.2015, Znaleckým posudkom č. 0010/915/15 Univerzity Karlovej v Prahe. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zoč. 68267-87/2015 zo dňa 26.10.2015 a rozhodnutím č. 68267-89/2015 zo dňa 26.10.2015. Vyjadrením žalovaného zo dňa 21.03.2016, Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 3Cdo/159/2011, správa o infražiaričoch, vyjadrenie žalobkyne zo dňa 28.05.2016, vyjadrenie žalovaného zo dňa 27.06.2016, vyjadrením žalovaného zo dňa 07.11.2016, vyjadreniami účastníkov na pojednávaniach, výsluchom navrhnutých svedkov prostredníctvom dožiadaného súdu v Českej republike, uzneseniami Krajského súdu v Trnave vo veci sp.zn. 20S/35/2016 a 20S/35/2016.

6. Z obsahu protokolov o vyšetrení príčin závažného pracovného úrazu zo dňa 10.09.2010 č.l.5-11 plynie, že p. G. vykonával práce, ktoré neboli v rámci jeho riadnej pracovnej zmeny, išlo o prácu dohodnutú nad rámce riadnej pracovnej zmeny. Na výkon práce nastúpil o 19:00. Súčasne z protokolu plynie, že šlo o rizikovú prácu s rizikovým faktorom hluk a prach. Na pracovisku sa nachádzal sám. Inšpektorát práce vykonal kontrolu u zamestnávateľa, pričom zistil porušenia predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Žalovaný prijal opatrenia na odstránenie nedostatkov. Dňa 15.02.2010 vydal zásady BOZP pri práci osamelých zamestnancov. Posledná lekárska prehliadka u postihnutého bola 22.05.2008. Podľa Dodatku k protokolu zamestnávateľ uviedol, že hala bola z vonku kontrolovaná o 22:13 hod, podľa zamestnávateľa nešlo o nočnú prácu, ale len o opravu zatečenej farby v rozsahu 3 hodín, pričom podľa žalovaného nešlo o namáhavú prácu, ale o nenáročnú prácu v podobe obrusovania, miešania tmelu a lakovania. Žalovaný v dodatku rozporoval, že by šlo o pracovný úraz. V rámci dodatku Inšpektorát zotrval na záveroch, že šlo o pracovný úraz.

7. Z obsahu znaleckého posudku č.18/2010 znaleckej organizácie forensic (ďalej len „posudok 1“) plynie, že nadmerná záťaž v konkrétnom prípade - nadmerná expozícia pracovným fyzickým zaťažením v sťaženom škodlivom prostredí mohla mať podľa názoru znalcov rozhodujúci vplyv na vznik srdcovej slabosti, ktorý vyústil do vzniku ďalšieho infarktu myokardu. Znalecká organizácia uviedla, že W. G. pracoval ako lakovač, t.j. striekal strechu vagónov farbami a pracoval vo výške, pracoval s prchavými látkami, bol exponovaný nadmernou pracovnou záťažou a prekračoval úmerný pracovný čas. Ďalej uviedla, že syntetické farby (ich prímesi a organické rozpúšťadlá) majú sami o sebe negatívny vplyv na srdcovú činnosť. Je známe, že pri úmyselnej inhalácii organických rozpúšťadiel (v rámci ich zneužívania) vznikajú závažné poruchy srdcového rytmu (malígne arytmie), ktoré bývajú príčinou smrti u takýchto jedincov (aj mladých jedincov, bez predchádzajúceho poškodenia srdca - pozn. znalcov). Je teda zrejmé, že dlhodobá ale aj krátkodobá, ale intenzívna expozícia organickými rozpúšťadlami môže navodiť vznik tzv. malígnej arytmie aj v rámci profesionálnej expozície. Malígna arytmia môže aj predchádzať infarktu myokardu a teda môže byť aj príčinou jeho vzniku.
Na základe predpokladu, že W. G. pracoval nadmeme (o čom svedčí nález inšpektorátu práce) a bol neobvykle zaťažený pracovným fyzickým vypätím v sťaženom pracovnom prostredí (prach, hluk, teplo) a navyše pracoval v prostredí organických rozpúšťadiel a bol nájdený mŕtvy s respirátorom na tvári (podľa

údajov od zadávateľa znaleckého posudku), potom je nevyhnutné pripustiť a konštatovať, že jedným z hlavných až dominantných spolupôsobiacich faktorov vzniku infarktu srdcového svalu mohla byť a veľmi pravdepodobne aj bola okolnosť výkonu práce v škodlivom prostredi s výparmi syntetických farieb. Pitva navyše preukázala podľa stavu cievneho systému a srdca, že W. G. nebol telesne prispôsobený na dané pracovné zaradenie a nadmerný pracovný výkon. Znalci záverom konštatovali, že úmrtie W. G. jednoznačne spĺňa charakteristiky pracovného úrazu.

8. Z obsahu č.l. 43 plynie, že p. G. bol vyučený v odbore lakýrnik, pričom z obsahu predloženej pracovnej zmluvy a jej zmien plynie, že p. G. mal v pôvodnej pracovnej náplni druh práce lakovník, ktorý sa od 2002 zmenil na lakovník, stolár, zámočník koľajových vozidiel.

9. Z obsahu prehľadu dochádzky p. G. (č.l.136-160) plynie, že p. G. opakovane vykonával pre žalovaného druhú pracovnú zmenu ako nočnú prácu po vykonaní prác v rámci rannej zmeny, resp. opačne. Uvedené v priebehu roka 2009 bolo v dňoch 27.01.2009 a 28.01.2009, 15.05.2009 a 16.05.2009, 18.08.2009 a 19.08.2009, preukázateľne prebehlo podľa predložených dokladov v uvedenom čase, pričom podľa dokladov p. G. vykonal zmeny bezprostredne po sebe bez prestávky. Súčasne z prehľadu odpracovaných časov plynie, že žalovaný odpracoval v čase od 20.07.2009 do 31.07.2009 každý pracovný deň bez povinnej prestávky v pracovnom týždni, rovnako v období od 13.04.2009 do 30.04.2009 a od 20.05.2009 do 31.05.2009, kedy pracoval p. G. každý deň.
Žalobkyňa uviedla, že dvojité zmeny vykonával manžel v dňoch 23.01.2009, 14.05.2009, 02.07.2009, 16.07.2009, 12.08.2009, 17.08.2009, 19.08.2009, 21.08.2009, 27.08.2009, 25.11.2009, 04.12.2009.

10. Z obsahu vyhlásení č.l. 161-168 (F.F., nar. 25.02.1980, I. K., nar. XX.XX..XXXX, W. N., nar. XX.XX.XXXX, L. W., nar. XX.XX.XXXX, V. V., nar. XX.XX.XXXX, W. K., nar. XX.XX.XXXX, T. M., nar. XX.XX.XXXX, E. T., nar. XX.XX.XXXX) plynie, že zamestnanci žalovaného bežne po skončení pracovnej zmeny nastupujú na večernú zmenu.

11. Z č.l. 179-180 plynú účely použitia ochranných pracovných pomôcok masky Ru20 a masky Versaflo S-133L.

12. Vyjadrením zo dňa 08.01.2013 žalobca rozporoval používanie mobilných jednotiek s filtrami ako aj skutočnosť, že tieto slúžili na odsávanie prachu a ne výparov z farieb. Rovnako uvádzal, že p. G. dostal masku Ru20 v roku 1997, pričom žalovaný nepreukázal, že by do nej dostal aj filtre. Ďalej žalobkyňa poukázala na to, že osobné ochranné pomôcky sú zásadne určené pre jednu osobu, a len výnimočne by ich mohli použiť iné osoby.

13. Žalovaný na pojednávaní tvrdil, že p. G. mal k dispozícii tak respirátor REFIL 811, ako aj masku RU20, ako aj sadu masky M Versaflo S133L, pričom podľa žalovaného rozptylové podmienky v hale vzhľadom na jej veľkosť sú dobré. Žalovaný tvrdil, že p. G. bol vyzásobený filtrami do masky RU20.

14. Svedok W. O. v konaní uviedol, že pracoval ako majster výroby u žalovaného od septembra 2009 do augusta 2010 a bol priamym nadriadeným pána W. G.. Dňa 9.12.2009 sa opravovali vagóny, čo znamená, že sa brúsili, tmelili a lakovali. Pred koncom zmeny dňa 9.12.2009 cca o 13.30 hod. alebo 13.40 hod. hlavný majster pán N. zistil, že na jednom vagóne sú nedostatky a zavolali pána W. G., keďže on spravidla opravoval strechy vagónov, a požiadali ho, aby zostal dlhšie v práci nadčas a vykonal opravu. Na vagóne bola postekaná farba v rozsahu 3 m x 0,6 m a bolo potrebné vykonať opravu prebrúsením farby a nastriekaním farby striekacou pištoľou v rozsahu prác cca 2 - 3 hodiny. B. W. G. povedal, že si má v meste niečo vybaviť tak na pol hodiny, a že sa potom vráti. Svedok predpokladal, že sa pán W. G. vráti a práce vykoná do 18.00 hod., kedy bol priamo v hale dozor, ktorý vykonával jeden zo štyroch majstrov. O tom, že má pán W. G. prísť vykonať práce do zamestnania, vedel hlavný majster a aj majster, ktorý vykonával v ten deň dozor. Práca, ktorú mal vykonať nadčas pán W. G., bolo bežné brúsenie a striekanie, nejednalo sa o fyzicky náročnú prácu. Potom svedok odišiel o 14.00 hod. domov z práce a až ráno sa dozvedel, čo sa stalo. K práci, ktorú vykonával pán W. G., bolo potrebné aby mal respirátor s výmennými filtrami a tento respirátor s filtrami mal pán W. G. k dispozícii. Filtre do ochrannej pomôcky objednával svedok, vyzásoboval ich čatár a vždy ich priniesol do miestnosti určenej na oddych, kde boli filtre verejne prístupné zamestnancom.

15. Svedok X. N. v konaní uviedol, že je zamestnancom žalovaného od 1.1.1990 a pán W. G. bol jeho bývalým kolegom. V čase úmrtia pána W. G. svedok pracoval ako jeden z dvoch hlavných majstrov na prevádzke osobných vozňov, bol priamo nadriadený pánovi W. G.. Dňa 9.12.2009 svedok pracoval na zmene od 6.00 hod. do 14.00 hod., kedy sa dokončoval modernizovaný osobný vozeň a odovzdával sa technickej kontrole. Pri kontrole vozňa svedok zistil, že na streche sú stekance, jednalo sa o vlnovkovú strechu a požiadal majstra O., aby vykonal opatrenie na odstránenie závady. Pred koncom zmeny cca o 13.30 hod. prišiel za svedkom majster O. s pánom W. G. s tým, že vykoná opravu vozňa poobede, ale najskôr si odskočí do mesta niečo vybaviť. Svedok to bral tak, že opravu vykoná pán W. G. do 18.00 hod., keďže na prevádzke sa vždy striedajú majstri tak, že jeden vykonáva dozor do 18.00 hod., vôbec sa nejednalo o nočnú zmenu, nakoľko ak by sa jednalo o nočnú zmenu, musel by svedok požiadať jeho vedúceho R.. W. o povolenie oznámiť túto informáciu na vrátnicu a vyžiadať na údržbe kúrenie. Bolo potrebné vykonať opravu dvoch alebo troch pásov v šírke 15 cm - 20 cm a v dĺžke asi 3 metre s predpokladom doby opravy maximálne dve hodiny. V čase úmrtia pána W. G. lakovníci používali pri striekaní polomasku s vymeniteľnými filtrami označenú ako RU-20, tiež používali masky s prívodom vzduchu. Pán W. G. mal vyzásobenú polomasku. Záviselo od lakovníka, či pracoval s polomaskou s vymeniteľnými filtrami alebo s maskou s prívodom vzduchu. Svedok má vedomosť o tom, že pán W. G. vykonával nočné zmeny. Pán W. G. bol fajčiar, pár mesiacov pred úmrtím maródoval. Podľa svedka jedna sada filtrov vydrží striekanie dvoch vozňov.
Svedok uviedol, že vedel, že sa nariaďujú nočné zmeny po dohode s pracovníkmi a odsúhlasení R.. W.. Ďalej uviedol, že v decembri mohol lak pri nevykúrenej hale schnúť dlhšie.

16. Žalobca v rámci pojednávania nesporoval vykonávanie zmien tak, ako ich špecifikovala žalobkyňa v ods. 9 (viď strana 204).

17. Svedok L. W. v konaní uviedol, že u žalovaného pracuje od roku 1995 na pozícii lakovník a pán W. G. bol jeho kolega. V čase úmrtia pána W. G., pracovalo v čate cca 10 alebo 11 ľudí. Svedok má vedomosť, že pán W. G. počas trvania pracovného pomeru vykonával svoje pracovné povinnosti aj v nočnej zmene. O nočnej zmene boli lakovníci oboznámení ich nadriadeným - majstrom, k dispozícii mali ochranné pomôcky, rukavice, respirátory, odev.

18. Svedok F. O. v konaní uviedol, že je zamestnaný u odporcu od roku 1999 ako lakírnik a pán W. G. bol jeho kolega. V čase, keď došlo k úmrtiu pána W. G., bolo lakírnikov 17 - 22. V deň, keď došlo k úmrtiu pána W. G., prišiel svedok do práce pred pol šiestou a vtedy im V. V. oznámil, že sa niečo stalo na streche vagónov, že je tam odpadnutý pán W. G. a utekali mu všetci pomôcť. Pán W. G. zopárkrát pracoval v tomto období v nočných zmenách. Na nočné zmeny sa nastupovalo v tom čase na základe pokynu nadriadeného zamestnanca, keď bolo potrebné dokončiť určitú činnosť a vtedy prišiel určitý zamestnanec na nočnú zmenu. V čase, keď došlo k úmrtiu pána W. G., mal svedok k dispozícii ochranné pomôcky - kuklu a masku, do ktorej ide čistý vzduch.

19. Zo Znaleckého posudku číslo 6/2013 zo dňa 12.7.2013 a z Doplnku č. 1 zo dňa 25.10.2013 k Znaleckému posudku číslo 6/2013 (ďalej len „posudok 2“) vyplýva, že k smrti pána W. G. došlo dňa XX.X.XXXX v čase medzi 02.00 hod. a 04.00 hod.. Príčinou smrti pána W. G. bolo zlyhanie srdca v dôsledku čerstvých ischemických zmien v srdcovom svale pri celkovom skôrnatení tepien a išlo o úmrtie z chorobných príčin, o náhle srdcové úmrtie ako prvej klinickej manifestácie nerozpoznanej a neliečenej koronárnej chorobe srdca pri akútnom infarkte myokardu pri prekonanom rozsiahlom zadnom infarkte myokardu ľavej komory srdca. Akútny infarkt zadnej steny bol spôsobený pokročilým skôrnatením koronárnych tepien s nálezom prekonaného rozsiahleho infarktu zadnej steny ľavej komory srdca. V prípade pána W. G. išlo o 51 ročného muža s kumuláciou rizikových faktorov pre aterosklerózu - fajčenie, hypercholesterolémiu, ktorý v tomto smere nebol liečený. Koronárna choroba srdca nebola u pána W. G. rozpoznaná včas a nebola liečená. Celkové riziko kardiovaskulárnych ochorení vo vzťahu k riziku úmrtia z kardiovaskulárnych príčin v nasledujúcich 10 rokoch bolo možné v hodnotenom prípade kalkulovať na cca 10 %. U pána W. G. prekonaný rozsiahly zadný infarkt myokardu významne zvyšoval riziko novej koronárnej príhody a náhlej srdcovej smrti. Znalec MUDr. Eduard Čurilla, PhD. v konaní uviedol, že všetky zdroje, ktoré použil pri vypracovaní znaleckého posudku sú v znaleckom posudku uvedené a pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzal z obsahu spisu, z literatúry, zo znaleckého posudku predloženého navrhovateľkou vypracovaného forensic.sk, v ktorom sú uvedené údaje zo zdravotnej dokumentácie pána W. G., zo zdravotnej dokumentácie vyžiadanej od všeobecnej lekárky pána W. G.. Pri uskutočnení záveru, že pán W. G., trpel chorobným nikotinizmom, znalec vychádzal

z údajov uvedených v znaleckom posudku od forensic.sk a zo zdravotnej dokumentácie. Fajčenie je nespochybniteľným rizikovým faktorom kardiovaskulárnych ochorení a v hodnotenom prípade je možné s určitosťou povedať, že sa zúčastnil pri vzniku a rozvoji ochorenia. Pri konštatovaní, že pán W. G. trpel zvýšenou hladinou cholesterolu vychádzal znalec z údajov zo 14.11.2006. Považovať zvýšenú hladinu cholesterolu za dietologický exces u pacienta s náhlou srdcovou smrťou je z medicínskeho hľadiska mimoriadne extrémne a týmto smerom sa zvyčajne medicína neuberá. Z toxikologického hľadiska je v pitevnom náleze uvedená len hladina etanolu, iné toxikologické vyšetrenia neboli robené. Pán W. G. prekonal v minulosti rozsiahly infarkt, mal obrovskú jazvu a je šťastie, že tento predchádzajúci infarkt prežil. Samotná skutočnosť uvedená v pitevnom protokole, že dolné končatiny sú bez opuchov, nemení nič na záveroch znaleckého posudku. K zlyhaniu srdca môže dôjsť i vtedy, ak v pľúcach nie sú prítomné siderofágy. Štandardne sa kardiológ pri infarktoch s údajom o siderofágoch nestretáva, tento údaj sa nezisťuje. Akútny psychosociálny stres je spojený s rizikom kardiovaskulárnych príhod vrátane náhlej srdcovej smrti. Spojitosť medzi intenzívnou fyzickou záťažou a náhlou srdcovou smrťou demonštruje 17-násobné relatívne zvýšenie rizika náhlej srdcovej smrti počas mohutnej záťaže pre celú populáciu. Znalec v časti na otázku, či smrť p. G. bola v príčinnej súvislosti s pracovným prostredím a prácou, ktorú vykonával, najmä s poukazom na druh a fyzickú náročnosť vykonávanej práce, pracovné vypätie, styk so zdraviu škodlivými látkami, znalec uviedol, že keďže sa nemožno kvalifikovane vyjadriť k stupňu narušenia funkcie srdca W. G. prítomnou koronárnou chorobou srdca s prekonaným rozsiahlym zadným infarktom ľavej komory srdca a tak odhadnúť jeho pracovnú kapacitu za týchto chorobou zmenených podmienok, nie je možné to na druhej strane aplikovať na konkrétny druh a fyzickú náročnosť vykonávanej práce, pracovné vypätie, styk so zdraviu škodlivými látkami. Súčasne mal znalec za to, že to je otázka pre znalca z odboru pracovného lekárstva.

20. Žalovaný sa stotožnil so závermi znaleckého posudku č.6/2013 a jeho doplnkom, pričom žalovaný mal za to, že v súlade so závermi posudku išlo o náhle srdcové úmrtie z chorobných príčin - pokročilé skôrnatenie koronárnych tepien s nálezom prekonaného rozsiahleho infarktu zadnej steny ľavej komory srdca. Žalovaný prijal ten záver, že posudok vyvracia skorší posudok organizácie forensic. Ďalej vo vyjadrení k doplnku č.l.322 žalovaný mal za preukázané, že príčinou úmrtia resp. náhlej srdcovej smrti nebola práca, ktorú niekoľko hodín pred smrťou p. G. vykonával, ani pracovné prostredie, v ktorom prácu vykonával. Žalovaný mal za to, že práca ktorú p. G. bežne vykonával, a to aj pred smrťou, bola práca, ktorá bola po stránke fyzického vypätia úplne obvyklá.

21. Žalobkyňa rozporovala závery znaleckého posudku č. 6/2013, kde znalcovi vytýkala, že tento použil len súdny spis. Žalobkyňa namietala posudku, že znalec nezodpovedal položené otázky, pričom neposudzoval pracovné prostredie (vdychovanie výparov, prachov z farieb) p. G. vo výťahu k jeho zdravotnému problému, ktorý spojil bez ďalšieho s nikotinizmom, bez reálnej vedomosti, či p. G. bol fajčiar v čase smrti. Ďalej namietala, že neposudzoval podráždenie sliznice zistené pri pitve vo vzťahu k možnému vdychovaniu farieb.
Žalobkyňa po výsluchu znalca poukázala na skutočnosť, že psychosociálne riziká vznikajú v dôsledku zlého plánovania, organizovania a riadenia práce a tiež zlé sociálneho pracovného kontextu a môžu mať negatívne psychické, fyzické a sociálne dôsledky, ako sú stres súvisiaci s prácou vyhorenie alebo depresia. Medzi pracovné podmienky, ktoré vedú k vzniku psychosociálnych rizík patria mimo iné nadmerné pracovné zaťaženie.

22. Z obsahu znaleckého posudku č. 0010/915/15 1. lekárskej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe (ďalej len „posudok 3“) plynie, že smrť W. G. nemožno presne stanoviť, možno však pripustiť, že p. G. zomrel v čase podľa pitevných údajov t j. medzi 2.00 hod. a 4.00 hod. Príčinou smrti podľa pitevnej správy bolo zlyhanie srdca pri ischemických zmenách srdeční ho svalu v dôsledku aterosklerózy po infarkte myokardu. Na otázku, či mal p. G.ancu na záchranu života v prípade včasného poskytnutia pomoci, bolo uvedené, že neexistuje na otázku konkrétna odpoveď, aj keď včasná resuscitácia zvyšuje šancu na záchranu života. Ďalej z posudku plynie, že p. G. pracoval ako lakýmík, vykonával striekanie železničných vagónov prchavými látkami vo výškach priamo vo výrobní hale so zvýšenou teplotou. Z uvedeného dôvodu používal pri práci ochrannou pomôcku - respirátor. Práce si vyžadovala jednak sústredenie a fyzickou námahu. Poškodený pracoval podľa pracovnej zmluvy v jednozmennej prevádzke, od 6.00 hod. do 14.00 hod. Občas sa stávalo, že p. G., pracoval v noci, výlučne však ako práce naviac, pri bežné dennej práci. Takýto prípad sa stal v poslednom období 4.12.2009 (piatok), keď nastúpil po dennej zmene na noční zmenu v čase od 19.00 hod. do 05.00 hod. nasledujúceho dňa a následne dne 9.12.2009 (streda). Z posudku ďalej plynie, že Z pracovne lekárskeho hľadiska nemožno

jednoznačne potvrdiť (vzhľadom k neznalosti bližších okolností konkrétnej situácie, pracovného miesta a prostredia v dobe úmrtí poškodeného), ale tiež nemožno jednoznačne vylúčiť, že poškodený bol v onen osudný večer a noc vystavený náročnému a nezvyklému úsiliu až náhlemu prepätiu svojich pracovných síl. Mohlo dôjsť k spotrebovaniu kompenzačných mechanizmov organizmu v kombinácii s väčšou fyzickou námahou, spojenou s psychickou námahou (práca vo výške, bez dostatočného odpočinku pred zahájením práce), sálavé teplo z infražiariča a nevhodné klimatické pracovní podmienky a ako aj vplyv inhalácie prchavých látok, pri použití nefunkční ochrany dýchacích ciest (nevhodný filter v). V súčte uvedených faktorov mohli mať vplyv na celkový fyzický a psychický stav poškodeného. Poškodený nanášal na povrch železničných vagónov náterové hmoty a používal riedidlo označené: DV 30, ktorého súčasný názov je: VP 30-2438/0 RIEDIDLO DO PUR-FARIEB a obsahuje: butyl-acetát - CAS 123-86-4, (1- metoxypropán-2-yl)-acetát - CAS 108-65-6, uhlovodíky, C9, aromáty - CAS 64742-95-6.
Použitá farba fy. Lankwitzer SF 70/9006 sa už nedodává, ale ekvivalentní je: PD 70-9999/0 2K-PUR-VRCHNÁ FARBA, ktorá obsahuje: (l-metoxypropán-2-yl)acetát - CAS 108-65-6, xylén - CAS 1330-20-7, (2-butoxyetyl)-acetát - CAS 112-07-2, etylbenzén - CAS 100-41-4, bis(l,2,2,6,6-pentamethyl-4-piperidyl) sebakát - CAS 41556-26-7, metyl (l,2,2,6,6-pentamethyl-4-piperidyl) sebakát - CAS 82919-37-7.
Uvedené látky sú svojim charakterom prchavé organické látky a organická rozpúšťadlá. Tieto látky pri kontaktu dráždia kožu, sliznice (lokálne dráždení pri kontaktu) a dýchací systém a majú narkotické pôsobenie na centrálny nervový systém (mozok a miechu) pri vdychovaní výparov. Spôsobujú: bolesti hlavy, pocit opojení a pocit únavy, závrate a svalovou slabosť. Z uvedených látek majú zásadní negatívny význam aromáty (CAS 64742-95-6) a zvlášť xylen (CAS 1330-20-7), který má rovnako preukázané systémové pôsobenie na kardiovaskulárny systém pri vysokých koncentráciách, kedy spôsobuje mimo iné tiež fibriláciu srdcových komôr a jeho pôsobenie môže vyvolať srdeční zástavu a príznaky infarktu myokardu. Veľmi významným negatívnym účinkom inhalácie zmesi organických rozpúšťadiel je hypoxia (nižší koncentrácia kyslíku v organizmu), spôsobená tím, že vo vdychovanom vzduchu je podiel kyslíku nahradený inými plynmi, čo má negatívny dopad na činnosť srdcového svalu. Minimálny čas medzi ukončením práce v jednej zmene a zahájením práce v nasledujúcej zmene by mel byť čas na dostatočný odpočinok, minimálne 8 hodín, lepšie 12 hodín odpočinku. V prípade poškodeného tomu tak nebolo. K úmrtí došlo v dobe konania práce pri nedodržaní pracovno lekárskych zásad a opatrení bezpečnosti práce (tomu, že k úmrtí došlo pri výkonu práce by svedčilo miesto a poloha v ktorej bol W. G. nájdený). Poškodený nastúpil k nočnej práci bez lekárskeho vyšetrenia pre výkon noční práce, bez dodržania záväzného času nutného na odpočinok medzi ukončením predchádzajúcej práce a zahájením následnej práce a poškodený pracoval sám na odlúčenom pracovisku bez kontroly druhou osobou, vo výške, v polomaske, bez odpovedajúceho filtru, ktorý by ho chránil proti výparom použitých látok.
V posudku bolo konštatované, že na schopnosti vykonávať niektoré práce majú vplyv fyzické a psychické schopnosti. K psychickým schopnostiam sa nemožno vyjadriť, v dodanej dokumentácii nie sú správy o psychologických či psychotechnických testoch. Čo sa týka fyzických schopností, z dostupnej zdravotnej dokumentácie nevyplýva, že by boli podstatne obmedzené nejakým chorobným procesom. Avšak z pracovno lekárskeho hľadiska (posudzovanie zdravotnej spôsobilosti k práci) sú osoby od 45 roku veku považované za "starších" pracovníkov, nakoľko niektoré funkcie nutné pre výkon určitých povolaní sa znižujú od tohto veku. Je samozrejme nutné počítať s veľkou interindividuálnou variabilitou. Súčasne je treba mať na zreteli, že v období medzi 45 lety a 65 lety dochádza k rozvoju a manifestácii tzv. civilizačných ochorení, ku kterým ischemická choroba srdca nepochybne patrí. náleží. Vedľa toho klesá fyzická zdatnosť pracovníkov, ale dochádza i k antropometrickým zmenám. Postupné znižovanie telesnej i psychické zdatnosti je dlho vyrovnávané a záleží na individuálnych rezervách osoby. Neobstojí argument, že poškodený do osudného večera rovnakú práci vykonával bez problémov a bol teda takejto úrovni záťaže privyknutý. Mohol pracovať bez problémov práve z dôvodom spotrebovávania vnútorných rezerv organizmu a v dobe kedy došlo k úmrtí, boli už všetky kompenzačné rezervy spotrebované. Na základe uvedených dôvodov sa obvykle uplatňuje po 50. roku veku pracovníkov skrátenie periód pravidelných lekárskych prehliadok na polovičné lehoty (čas), aby boli včas odhalené zdravotní zmeny v tomto období života pracovníkov.
V posudku bolo taktiež uvedené, že hlavnou príčinou smrti p. G. bolo prebiehajúce nepoznané ochorenie srdca (ischemická choroba. Pracovné vypätie mohlo byť len jednou z celé rady čiastkových príčin smrti, teda nie jedinou príčinou. Uvedený dej, ktorý u poškodeného nastal sa v medicíne označuje ako "náhla smrť" a je jedným z prejavov ischemickej choroby srdca. Náhla smrť nastáva z príčin chorobných za prispenia faktorov vnútorných (napr. u zhoršení prebiehajúceho ochorenia) alebo vonkajších (napr. zvýšená fyzická námaha, stres, emočné vypätie, vyšší teplota okolitého prostredia), vedúcich k zvýšeným nárokom myokardu na kyslík, ktorého dodávka je obmedzená aterosklerózou vencovitých tepien. K úmrtí došlo v dobe vykonávania práce pri nedodržaní pracovno lekárskych h zásad a opatrení

bezpečnosti práce (tomu, že k úmrtí došlo pri výkonu práce by svedčilo miesto a poloha v ktorej bol W. G. nájdený). Poškodený nastúpil k nočnej práci bez lekárskeho vyšetrenia pre výkon nočnej práce, bez dodržania záväzného času nutného na odpočinok medzi ukončením predchádzajúcej práce a zahájením následnej práce a poškodený pracoval sám na odlúčenom pracovisku bez kontroly druhou osobou, vo výške, v polomaske, bez zodpovedajúceho filtru, ktorý by ho chránil proti výparom použitých látok, naviac v nepriaznivých klimatických podmienkach (sálajúce teplo od infražiaričov kúrenia umiestnených na strope), ako vyplýva z doložených dokumentov, ktoré boli k dispozícii pre vypracovanie posudku. Tieto nepriaznivé okolnosti boli natoľko závažné, že prispeli k úmrtí poškodeného v uvedenom čase, a možno ich považovať za vonkajší faktor.
23. Z obsahu rozhodnutí sociálnej poisťovne č.l.565-569 plynie, že žalobkyni bolo priznané odškodné a náhrada nákladov spojených s pohrebom s tým, že k úmrtiu poškodeného došlo v dôsledku pracovného úrazu poškodeného, pričom so závermi posudku Univerzity Karlovej sa stotožnil aj posudkový lekár Sociálnej poisťovne. Pri rozhodnutí č. 68267-87/2015-TT bol záver o pracovnom úraze súčasťou výroku rozhodnutia.
24. Žalovaný sa domáhal správnymi žalobami zrušenia uvedených rozhodnutí, pričom obe správne žaloby boli v konaní Krajského súdu Trnava sp.zn. 20S/35/2016 a 20S/34/2016 odmietnuté. Súčasne spolu s vyjadrením žalovaný podal dňa 21.03.2016 na súde vzájomný návrh, ktorým sa domáhal určenia, že úmrtie p. W. G., ku ktorému došlo dňa XX.XX.XXXX nie je pracovným úrazom. Žalovaný vzájomnú žalobu odôvodnil tým, že určenie uvedenej skutočnosti patrí do výlučnej pôsobnosti súdu, pričom uvedené rozhodnutie by znamenalo právnu istotu pre žalovanú v spore so žalobkyňou, ako aj v prípade vymáhania regresných nárokov Sociálnou poisťovňou v iných súdnych konaniach, resp. aj v konaniach pred orgánmi štátu.

25. Predmetom konania je nárok žalobkyne na ochranu osobnosti, ktorým uplatňuje právo na ospravedlnenie a právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 50.000 eur, a to na tom skutkovom základe, že žalovaný zapríčinil smrť manžela žalobkyne, čím žalovaný narušil sociálne vzťahy vytvorené počas spoločného súžitia so zomrelým a týmto konaním odporcu zasiahol do jej práva na súkromie a spôsobil žalobkyni citovú ujmu.

26. Súd vec posúdil podľa nasledovných ustanovení právnych predpisov.

27. Podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

28. Podľa ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

29. Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

30. Podľa ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

31. Podľa ustanovenia § 195 ods. 1 Zákonníka práce (ďalej len „ZP“), ak u zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním k poškodeniu zdravia alebo k jeho smrti úrazom (pracovný úraz), zodpovedá za škodu tým vzniknutú zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnanec v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere.

32. Podľa ustanovenia § 195 ods. 2 ZP, pracovný úraz je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlym a násilným pôsobením vonkajších vplyvov.

33. Podľa ustanovenia § 195 ods. 6 ZP, zamestnávateľ zodpovedá za škodu, aj keď dodržal povinnosti vyplývajúce z osobitných predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ak sa zodpovednosti nezbaví podľa § 196.

34. Podľa ustanovenia § 196 ods. 1 ZP, zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti celkom, ak preukáže, že jedinou príčinou škody bola skutočnosť, že
a) škoda bola spôsobená tým, že postihnutý zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali, alebo
b) škodu si spôsobil postihnutý zamestnanec pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a zamestnávateľ nemohol škode zabrániť.

35. Podľa ustanovenia § 196 ods. 4 ZP, pri posudzovaní, či zamestnanec porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci [odsek 1 písm. a) a odsek 2 písm. a)], alebo osobitné predpisy, nemožno sa dovolávať len všeobecných ustanovení, podľa ktorých si má každý počínať tak, aby neohrozoval svoje zdravie a zdravie iných.

36. Podľa § 196 ods. 5 ZP, za ľahkomyseľné konanie podľa odseku 2 písm. c) nemožno považovať bežnú neopatrnosť a konanie vyplývajúce z rizika práce.

37. Podľa ustanovenia § 97 ods. 1 ZP, práca nadčas je práca vykonávaná zamestnancom na príkaz zamestnávateľa alebo s jeho súhlasom nad určený týždenný pracovný čas vyplývajúci z vopred určeného rozvrhnutia pracovného času a vykonávaná mimo rámca rozvrhu pracovných zmien.

38. Podľa ustanovenia § 97 ods. 5 ZP, prácu nadčas môže zamestnávateľ nariadiť len v prípadoch prechodnej a naliehavej zvýšenej potreby práce, alebo ak ide o verejný záujem, a to aj na čas nepretržitého odpočinku medzi dvoma zmenami, prípadne za podmienok ustanovených v § 94 ods. 2 až 4 aj na dni pracovného pokoja. Nepretržitý odpočinok medzi dvoma zmenami sa nesmie pritom skrátiť na menej ako osem hodín.

39. Podľa ustanovenia § 97 ods. 11 ZP, zamestnancovi, ktorý vykonáva rizikové práce, nemožno nariadiť prácu nadčas. Prácu nadčas možno s týmto zamestnancom dohodnúť výnimočne pri prácach podľa odseku 8. So zamestnancom, ktorý vykonáva rizikové práce, možno dohodnúť výnimočne prácu nadčas aj na zabezpečenie bezpečného a plynulého výrobného procesu po predchádzajúcom súhlase zástupcov zamestnancov.

40. Podľa ustanovenia § 98 ods. 3 písm. a) a b) ZP, zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby sa zamestnanec pracujúci v noci podrobil posúdeniu zdravotnej spôsobilosti na prácu v noci a) pred zaradením na nočnú prácu, b) pravidelne podľa potreby, najmenej raz za rok,

41. Podľa § 92 ods. 1 ZP, zamestnávateľ je povinný rozvrhnúť pracovný čas tak, aby zamestnanec mal medzi koncom jednej a začiatkom druhej zmeny minimálny odpočinok v trvaní 12 po sebe nasledujúcich hodín v priebehu 24 hodín a mladistvý zamestnanec aspoň 14 hodín v priebehu 24 hodín.

42. Podľa § 92 ods. 2 ZP, tento odpočinok možno skrátiť až na osem hodín zamestnancovi staršiemu ako 18 rokov v nepretržitých prevádzkach a pri turnusovej práci, pri naliehavých opravárskych prácach, ak ide o odvrátenie nebezpečenstva ohrozujúceho život alebo zdravie zamestnancov, a pri mimoriadnych udalostiach. Ak zamestnávateľ skráti minimálny odpočinok je povinný dodatočne poskytnúť zamestnancovi do 30 dní rovnocenný nepretržitý náhradný odpočinok.

43. Podľa § 9 ods. 1 a 3 ZP, v pracovnoprávnych vzťahoch robí právne úkony za zamestnávateľa, ktorý je právnická osoba, štatutárny orgán; zamestnávateľ, ktorý je fyzická osoba, koná osobne. Namiesto nich môžu robiť právne úkony aj nimi poverení zamestnanci. Iní zamestnanci zamestnávateľa, najmä vedúci jeho organizačných útvarov, sú oprávnení ako orgány zamestnávateľa robiť v mene zamestnávateľa právne úkony vyplývajúce z ich funkcií určených organizačnými predpismi(1). Vedúci zamestnanci zamestnávateľa sú zamestnanci, ktorí sú na jednotlivých stupňoch riadenia zamestnávateľa oprávnení

určovať a ukladať podriadeným zamestnancom zamestnávateľa pracovné úlohy, organizovať, riadiť a kontrolovať ich prácu a dávať im na ten účel záväzné pokyny (2).

44. Podľa § 146 ods. 1 veta prvá ZP, ochrana práce je systém opatrení vyplývajúcich z právnych predpisov, organizačných opatrení, technických opatrení, zdravotníckych opatrení a sociálnych opatrení zameraných na utváranie pracovných podmienok zaisťujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, zachovanie zdravia a pracovnej schopnosti zamestnanca.

45. Podľa § 147 ods. 1 a 2 ZP, zamestnávateľ je v rozsahu svojej pôsobnosti povinný sústavne zaisťovať bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov pri práci a na ten účel vykonávať potrebné opatrenia vrátane zabezpečovania prevencie, potrebných prostriedkov a vhodného systému na riadenie ochrany práce. Zamestnávateľ je povinný zlepšovať úroveň ochrany práce vo všetkých činnostiach a prispôsobovať úroveň ochrany práce meniacim sa skutočnostiam. (1) Ďalšie povinnosti zamestnávateľa v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci upravuje osobitný zákon. (2)

46. Podľa § 148 ods. 1 a 2 ZP, zamestnanci majú právo na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, na informácie o nebezpečenstvách vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia a o opatreniach na ochranu pred ich účinkami. Zamestnanci sú povinní pri práci dbať o svoju bezpečnosť a zdravie a o bezpečnosť a zdravie osôb, ktorých sa ich činnosť týka. (1) Ďalšie práva a povinnosti zamestnancov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci upravuje osobitný zákon. (2)

47. Podľa § 1 zákona č. 124/2006 Z.z. zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci (ďalej len „ZoBOZP“), tento zákon ustanovuje všeobecné zásady prevencie a základné podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na vylúčenie rizík a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce.

48. Podľa § 2 ods. 1 ZoBOZP, tento zákon sa vzťahuje na zamestnávateľov a zamestnancov vo všetkých odvetviach výrobnej sféry a nevýrobnej sféry.

49. Podľa § 6 ods. 1 písm. a), b), c), d), i), j), r) ZoBOZP, zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný
a) vykonávať opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a v súlade s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
b) zlepšovať pracovné podmienky a prispôsobovať ich zamestnancom; zohľadňovať pritom meniace sa skutočné a predvídateľné okolnosti a dosiahnuté vedecké a technické poznatky,
c) zisťovať nebezpečenstvá a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami,
d) zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, pracovné prostriedky, materiály, pracovné postupy, výrobné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a na ten účel zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy,
i) určovať bezpečné pracovné postupy,
j) určovať a zabezpečovať ochranné opatrenia, ktoré sa musia vykonať, a ak je to potrebné, určovať a zabezpečovať ochranné prostriedky, ktoré sa musia používať.
r) dbať na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u
1. zamestnancov na odlúčených pracoviskách,
2. zamestnancov, ktorí pracujú na pracovisku sami,

50. Podľa § 6 ods. 8 a 10 ZoBOZP, úlohy zamestnávateľa v oblasti starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sú povinní zabezpečovať vedúci zamestnanci na všetkých stupňoch riadenia v rozsahu úloh vyplývajúcich z ich funkcií. Tieto úlohy sú rovnocennou a neoddeliteľnou súčasťou ich pracovných povinností. (8) Povinnosti zamestnancov pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pri vykonávaní potrebných opatrení neovplyvňujú zodpovednosť zamestnávateľa za plnenie povinností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. (10)

51. Podľa § 9 ods. 1 ZoBOZP, zamestnávateľ je povinný sústavne kontrolovať a vyžadovať dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku a bezpečných pracovných postupov, najmä kontrolovať

a) stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane stavu bezpečnosti technických zariadení; na ten účel v intervaloch určených osobitnými predpismi zabezpečovať kontrolu tohto stavu, meranie a hodnotenie faktorov pracovného prostredia, úradné skúšky, odborné prehliadky a odborné skúšky vyhradených technických zariadení,
b) či zamestnanec nie je v pracovnom čase pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a či dodržiava určený zákaz fajčenia v priestoroch zamestnávateľa,
c) činnosť zamestnanca na odlúčenom pracovisku a zamestnanca, ktorý pracuje na pracovisku sám,
d) riadne používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, ochranných zariadení a iných ochranných opatrení.

52. Podľa § 12 ods. 2 písm. a), c) bod 1., j) ZoBOZP, zamestnanec je povinný
a) dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečnej práce, zásady ochrany zdravia pri práci a zásady bezpečného správania na pracovisku a určené pracovné postupy, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený,
c) vykonávať práce, obsluhovať a používať pracovné prostriedky, materiály, nebezpečné látky a ostatné prostriedky v súlade s
1. návodom na používanie, s ktorým bol riadne a preukázateľne oboznámený,
j) oznamovať bez zbytočného odkladu vedúcemu zamestnancovi alebo podľa potreby bezpečnostnému technikovi alebo autorizovanému bezpečnostnému technikovi, zástupcovi zamestnancov pre bezpečnosť, príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru tie nedostatky, ktoré by pri práci mohli ohroziť bezpečnosť alebo zdravie, najmä bezprostredné a vážne ohrozenie života alebo zdravia, a podľa svojich možností zúčastňovať sa na ich odstraňovaní.

53. Podľa § 12 ods. 5 ZoBOZP, vedúci zamestnanec je povinný nedostatky zistené v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bezodkladne oznámiť svojmu vedúcemu zamestnancovi, ak vykonanie potrebných preventívnych opatrení a ochranných opatrení je nad rámec jeho pracovných povinností.

54. Podľa § 3 ods. 1 a 2 nariadenia vlády SR č. 395/2006 Z.z., o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov (ďalej len „nar. vlády SR č. 392/2006 Z.z.“), zamestnávateľ je povinný vykonať potrebné opatrenia, aby pracovný prostriedok poskytnutý zamestnancovi na používanie bol na príslušnú prácu vhodný alebo prispôsobený tak, aby pri jeho používaní bola zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia zamestnanca. Zamestnávateľ je povinný prihliadať pri výbere pracovného prostriedku na osobitné pracovné podmienky a druh práce, na nebezpečenstvá existujúce na jeho pracovisku alebo v jeho priestore a na ďalšie nebezpečenstvá, ktoré môžu dodatočne vyplynúť z používania pracovného prostriedku. (1) Ak pri používaní pracovného prostriedku nie je možné v plnom rozsahu zamestnancovi zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia, zamestnávateľ je povinný vykonať potrebné opatrenia, aby čo najviac obmedzil nebezpečenstvo.1) (2)

55. Podľa § 3 ods. 3 nariadenia vlády SR č. 392/2006 Z.z., o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov (ďalej len „nar. vlády SR č. 392/2006 Z.z.“), osobný ochranný pracovný prostriedok má v zásade používať jeden zamestnanec. Ak okolnosti vyžadujú, aby ten istý osobný ochranný pracovný prostriedok používalo viac zamestnancov, zamestnávateľ je povinný vykonať príslušné opatrenia, aby
a) nebola ohrozená bezpečnosť a zdravie zamestnancov,
b) osobný ochranný pracovný prostriedok bol zamestnancovi prístupný vždy v prípade potreby.

56. Podľa § 470 ods. 1 a 2 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti. (1) Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. (2).

57. Podľa § 149 CSP, Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

58. Podľa Čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

59. Podľa ČL. 5 CSP, zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prieťahom v konaní.

60. Súd konštatuje, že od 01.07.2016 sú účinné nové procesné prepisy, pričom súd v súlade s novou procesnou úpravou vykonáva (podľa úvahy) návrhy strán na doplnenie dokazovania, avšak sám súd v sporovom konaní dokazovanie nevykonáva.

61. Po vrátení veci Krajským súdom žalobkyňa a žalovaný sa vyjadrili k veci, pričom však navrhli minimum dôkazných prostriedkov. Súd výslovne vyzval obe strany výzvou zo dňa 20.10.22016 na označenie a predloženie dôkazov, ktoré chcú strany vykonať v lehote 20 dní. Žalovaný navrhol vypočutie osôb, ktoré vyhotovili znalecký posudok v rámci Karlovej univerzity, ako svedkov. Ďalej žalovaný poukázal na vyjadrenia v rámci podaných správnych žalôb. Svedkov žiadal vypočuť prostredníctvom dožiadaného súdu. Súd navrhnutý dôkaz vykonal rovnako ako aj vykonal navrhnutý dôkaz žalobkyňou, a to výsluch nej a jej syna vo vzťahu k posúdeniu jej vzťahu k zomrelému manželovi a jej citovej ujme.

62. V rámci dožiadania boli vypočutí ako svedkovia osoby, ktoré vypracovali znalecký posudok. Na otázku právneho zástupcu žalobkyne uviedli, že si boli vedomí následkov v prípade vedomého podania nepravdivého posudku.

63. Prvotnou otázkou, ktorú je nevyhnutné v konaní vyriešiť je otázka, či smrť p. G. v práci bola pracovným úrazom. Pracovný úraz je poškodenie zdravia zamestnanca spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle, náhlym, násilným a krátkodobým poškodením vonkajších vplyvov. Za pracovný úraz treba považovať aj úraz, ktorý sa stal pri výkone práce alebo v priamej súvislosti s týmto výkonom následkom prírodných udalostí a aj úraz, ku ktorému došlo pre plnenie pracovných povinností zamestnanca. O pracovný úraz nejde, ak došlo k poškodeniu zdravia zamestnanca v čase, keď prekročil, resp. vybočil z plnenia pracovných úloh alebo činností, ktorá je v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh. Zamestnávateľ sa nemôže zodpovednosti zbaviť len tým, že zamestnanec porušil bezpečnostný predpis, ale musí ísť o zavinené porušenie predpisov o bezpečnosti o ochrane zdravia pri práci.

64. Vo veci bolo nesporné, že žalobkyňa a pán W. G. uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX, z ich manželstva pochádza plnoletý syn W. G., narodený XX.X.XXXX. Manžel navrhovateľky pracoval u žalovaného od 1.12.1995 s dohodnutým druhom práce (od poslednej zmeny pracovnej zmluvy) lakovník, stolár, zámočník koľajových vozidiel v jednozmennej prevádzke v rannej zmene. Pracovnou náplňou manžela žalobkyne bolo vykonávanie zámočníckych prác, vykonávanie prípravných prác na striekanie vozňov, natieranie a striekanie vozňov, vykonávanie začisťovacích prác po striekaní vozňov. Manžel žalobkyne dňa 9.12.2009 nastúpil do práce o 04.56 hod. a odišiel z práce o 14.23 hod., následne sa dostavil do práce v uvedený deň o 19.01 hod. za účelom vykonania opravy strechy pristaveného vagóna z pracovnej plošiny brúsením pomocou elektrickej brúsky a nanášaním náterovej hmoty. Dňa 10.12.2009 v čase medzi 02.00 hod. a 04.00 hod. došlo k úmrtiu manžela žalobkyne na pracovisku. Na pracovisku opráv striech vagónov, kde prišlo k jeho úmrtiu, sa nachádzal sám. Manžel žalobkyne bol dňa 10.12.2009 o 5.20 hod. nájdený spolupracovníkmi na pracovnej plošine v bezvedomí, pričom mal nasadený na tvári respirátor typu REFIL 811 FFP určený na ochranu pred vdychovaním pevných častí a kvapalných aerosólov a po privolaní rýchlej zdravotnej pomoci službukonajúci lekár po príchode na pracovisko konštatoval smrť manžela žalobkyne a nariadil vykonanie súdnolekárskej pitvy za účelom objasnenia príčiny jeho úmrtia. V Pitevnom náleze vyhotovenom Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou dňa 2.2.2010 je ako príčina smrti manžela navrhovateľky konštatované zlyhanie srdca v dôsledku čerstvých ischemických zmien v srdcovom svale pri celkovom skôrnatení tepien a jazve po prekonanom infarkte srdcového svalu v zadnej stene ľavej komory srdca. V Znaleckom posudku číslo 18/2010 vyhotovenom dňa 21.3.2010 Inštitútom forenzných medicínskych expertíz s.r.o., ktorý si dala vypracovať navrhovateľka, je uvedené, že kvalifikácia úmrtia manžela navrhovateľky ako pracovného

úrazu z forenzného hľadiska je opodstatnená. Tiež bolo zistené, že u manžela navrhovateľky bola vykonaná posledná lekárska prehliadka dňa 22.5.2008 s výsledkom, že je schopný vykonávať prácu na rizikovom pracovisku z titulu hluku a ďalej bolo zistené, že manžel navrhovateľky absolvoval ostatný krát školenie týkajúce sa predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci dňa 14.7.2009, ako vyplynulo z Protokolu Inšpektorátu práce Trnava Č.: ITA-31-28-2.2/P-J1-10 zo dňa 10.9.2010.

65. V prejednávanom spore bolo potrebné vyriešiť predovšetkým otázku, či úmrtie manžela navrhovateľky bolo pracovným úrazom, teda či je daná zodpovednosť žalovaného za úmrtie manžela žalobkyne. V danej veci je medzi účastníkmi nesporné, že manžel navrhovateľky zomrel dňa XX.XX.XXXX v budove odporcu v dobe, kedy si plnil pracovné povinnosti a vykonával opravu náteru poškodenej strechy vagónu. Žalobkyňa tvrdila že, jej manžel dňa 9.12.2009 nastúpil po rannej zmene trvajúcej od 6.00 hod. do 14.00 hod. na nočnú zmenu so začiatkom o 19.00 hod. nariadenú mu žalovaným tým, že manželovi žalobkyne nebol poskytnutý dostatočný čas na odpočinok po vykonanej práci, nemal k dispozícii potrebné osobné ochranné pracovné pomôcky a práca, ktorú vykonával si vyžadovala vysokú mieru sústredenia a vysokú fyzickú námahu. Žalovaný s týmito tvrdeniami nesúhlasil a uvádzal, že manželovi žalobkyne nebola nariadená nočná zmena, ale jednalo sa o prácu nadčas, k dispozícii mal vhodný respirátor používaný pri nanášaní farieb a nepoužil ho a išlo o fyzicky menej náročnú prácu vzhľadom na jej rozsah v trvaní cca 2 až 3 hodiny.

66. V konaní bola nesporná skutočnosť, že p. G. (ďalej len „zomrelý“) mal k dispozícii kľúč od haly, ktorý mu umožnil prísť na pracovisko a vykonať prácu. Tento kľúč podľa žalovaného mali mať k dispozícii len majstri žalovaného ako nadriadení pracovníci zomrelého, pričom podľa vyjadrenia žalovaného vždy na pracovisku zostával jeden majster do 18:00 hodiny. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že žalovaný vedel o tom, že zomrelý bude vykonávať prácu na pracovisku po 18:00, nakoľko niektorý z nadriadených zamestnancov žalovaného (nie je podstatné ktorý) umožnil zomrelému vykonávanie prác po 18:00 hod tým, že mu odovzdal kľúč od haly, ktorý zomrelý štandardne nemal k dispozícii. Na základe uvedeného má súd za to, že žalovaný umožnil zomrelému vykonávať prácu mimo štandardný čas prostredníctvom svojho zamestnanca, ktorý odovzdal kľúč zomrelému s vedomím, že tento bude vykonávať prácu po 18:00 a bude na pracovisku sám. Za takéto konanie nadriadeného zamestnanca zomrelého nesie zodpovednosť žalovaný, nakoľko prostredníctvom neho konal voči zamestnancovi - zomrelému. Nemožno následne prítomnosť zomrelého na pracovisku pričítať jeho svojvôli, lebo konal s vedomím zamestnávateľa - žalovaného. Ďalej má súd zato, že tento záver potvrdzuje aj skutočnosť, že nadriadený zamestnanec zomrelého v rámci dohodnutia práce nadčas vedel, že zomrelý nebude vykonávať práce bezprostredne po skončení riadnej pracovnej zmeny, ale dostaví sa neskôr, čo bolo akceptované zo strany zamestnávateľa a umožnený takýto výkon práce. Súd súčasne konštatuje, že nakoľko zástupcovia žalovaného vedeli, že zomrelý nastúpi na výkon prác neskôr muselo im byť zrejmé, že tento bude práce vykonávať po 18:00 hodine, keďže práce mali trvať tri hodiny a reálne po ukončení zmeny o 14:00 nebolo možné tieto vzhľadom na odchod a príchod na pracovisko zrealizovať do 18:00 (vzdialenosť pracoviska od mesta si vyžaduje objektívne viac času na príchod odchod ako 30 minút, čo muselo byť p. Šabíkovi zrejmé). V tejto súvislosti súd konštatuje, že žalovaný porušil vlastné predpisy, keďže mu bolo zrejmé (prostredníctvom zodpovedných pracovníkov), že zomrelý bude vykonávať práce po 18:00 a nepostupoval pri schválení týchto prác v súlade so svojimi štandardami. Tak ako uviedol súd vyššie majster zomrelého p. O. vedel, že zomrelý pôjde do mesta, a síce uviedol, že na pol hodiny, avšak súčasne niektorý z majstrov odovzdal zomrelému kľúč a teda predpokladal a vedel, že práce bude vykonávať po 18:00 hod. Súd má ďalej za to, že žalovaný pri zamestnancovi vzhľadom na uvedené porušil svoje povinnosti, a to povinnosť podľa § 147 ods. 1 a 2 ZP v spojení s § 6 ods. 1 písm. r) a § 9 ods. 1 písm. c) ZoBOZP, keď umožnil zomrelému pracovať samostatne na odlúčenom pracovisku bez toho, aby zabezpečil kontrolu tejto osoby. Argumentácia žalovaného o kontrole prostredníctvom pracovníka SBS nie je spôsobilá vyvrátiť uvedené, nakoľko v konaní bolo preukázané, že pracovníci SBS nevstupovali do haly, ale vykonávali len vonkajšiu ohliadku.
Súd má ďalej za to, že žalovaný ako zamestnávateľ porušil svoje povinnosti uložené mu v zmysle ZP, a to vykonanie zdravotnej prehliadky zamestnanca pred zaradením na nočnú prácu, čo v konaní bolo preukázané a nebolo sporné, keďže poslednú prehliadku u lekára mal zomrelý 22.03.2008, a to len na hluk. T.j. žalovaný zaraďoval zomrelého na práce, pričom nemal preukázané, že bol zdravotne spôsobilý na výkon takejto práce, čím porušil ustanovenie § 98 ods. 3 písm. a) a b) ZP.
Ďalej má súd za to, že žalovaný porušil vo vzťahu k zomrelému povinnosť uloženú v § 97 ods. 11 ZP, a to že pred dohodnutím práce nadčas musí byť uvedené prerokované so zástupcom zamestnancov, čo prerokované nebolo a v konaní uvedená skutočnosť nebola ani tvrdená. Súd súčasne konštatuje, že

na rizikovom pracovisku ani nebolo možné nariadiť prácu nadčas. Súd má za to, že žalovaný vykonával rizikové práce čo plynie z Protokolu Inšpektorátu práce zo dňa 10.09.2010. Súd poukazuje na ods. 67 až 69 odôvodnenia k právnej úprave rizikových prác.
Ďalej žalovaný porušil vo vzťahu k zomrelému povinnosť umožniť nepretržitý odpočinok v práci podľa § 92 ods.1 ZP, kde neumožnil zomrelému nepretržitý odpočinok po dobu minimálne 12 hodín. Súd súčasne konštatuje, že v konaní bolo preukázané, že uvedeného sa žalovaný dopúšťal opakovane, kedy tento dohodol so zamestnancom opakovane pracovné zmeny v nočných hodinách po odpracovaní rannej zmeny (čo nebolo sporné, a čo potvrdil sám žalovaný), resp. dve zmeny nasledujúce bezprostredne po sebe.
Súd má ďalej za to, že žalovaný porušil svoje povinnosti vo vzťahu k zomrelému s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, keď dôsledne nekontroloval používanie ochranných pracovných pomôcok, a toto nevyžadoval, čo bola jeho povinnosť.
Súd súčasne konštatuje, že v konaní bolo preukázané, že na pracovisku sa bežne zdržiavali 11 pracovníci (viď výsluchy svedkov), pričom však na pracovisku boli len dve sady masky Versaflo, a teda ich nemohli používať všetci.

67. Podľa § 2 písm. x) zákona č 355/2007 Z.z., riziková práca je práca, pri ktorej je zvýšené nebezpečenstvo vzniku choroby z povolania, profesionálnej otravy alebo iného poškodenia zdravia v súvislosti s prácou,

68. Podľa § 31 ods. 6 zákona č. 355/2007 Z.z., Rizikovou prácou je práca zaradená do tretej a štvrtej kategórie. O zaradení práce do tretej kategórie a štvrtej kategórie, o zmene alebo vyradení práce z tretej kategórie a štvrtej kategórie rozhoduje príslušný orgán verejného zdravotníctva na základe návrhu zamestnávateľa, fyzickej osoby - podnikateľa, ktorý nezamestnáva iné fyzické osoby, alebo z vlastného podnetu.

69. Podľa § 31 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z.z., do tretej kategórie sa zaraďujú
a) práce, pri ktorých nie je expozícia zamestnanca faktorom práce a pracovného prostredia znížená technickými opatreniami na úroveň ustanoveného limitu a na zníženie rizika je potrebné vykonať organizačné opatrenia a iné špecifické ochranné opatrenia vrátane použitia osobných ochranných pracovných prostriedkov,
b) práce, pri ktorých je expozícia zamestnanca faktorom práce a pracovného prostredia znížená technickými opatreniami na úroveň ustanoveného limitu, ale vzájomná kombinácia a pôsobenie faktorov práce a pracovného prostredia môžu poškodiť zdravie,
c) práce, pri ktorých nie sú ustanovené limity, ale expozícia faktorom práce a pracovného prostredia môže u zamestnanca spôsobiť poškodenie zdravia,
d) práce vykonávané v kontrolovanom pásme, pri ktorých vzhľadom na úroveň a premenlivosť radiačných parametrov je na obmedzenie ožiarenia pracovníkov na úroveň limitov ožiarenia nevyhnutné používať osobné ochranné pracovné prostriedky a vykonávať dodatočné technické, organizačné alebo iné špecifické ochranné opatrenia.

70. V konaní boli predložené tri znalecké posudku od troch rôznych subjektov, rozhodnutia Sociálnej poisťovne, protokol s dodatkom č.1 od Inšpektorátu práce, množstvo vyjadrení zo strán účastníkov.

71. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch (ďalej len „ZoZ“), písomne vyhotovený znalecký posudok obsahuje a) titulnú stranu, b) úvod, c) posudok, d) záver, e) prílohy potrebné na zabezpečenie preskúmateľnosti znaleckého posudku, f) znaleckú doložku.

72. Podľa § 17 ods. 6 ZoZ, titulná strana znaleckého posudku obsahuje identifikačné údaje znalca, označenie „znalecký posudok“, poradové číslo znaleckého posudku a stručnú charakteristiku predmetu znaleckého skúmania. „Úvod“ obsahuje úlohy určené zadávateľom a právny úkon, na ktorý sa znalecký posudok použije. V časti „posudok“ znalec uvedie opis predmetu znaleckého skúmania a skutočností, na ktoré pri úkone znaleckej činnosti prihliadal, uvedie postup, na ktorého základe sa dopracoval k odpovediam na otázky položené zadávateľom a k splneniu ním uložených úloh. V časti „záver“ znalec odcituje otázky zadávateľa a uvedie na ne stručné odpovede. Celková skladba znaleckého posudku musí umožniť preskúmať jeho obsah a overiť odôvodnenosť postupov. Prílohy znaleckého posudku môžu tvoriť samostatnú, so znaleckým posudkom nezošitú časť; v takom prípade musia obsahovať údaje o znaleckom posudku, ku ktorému sa viažu, musia byť zošité a opatrené úradnou pečiatkou

a podpisom znalca. Ak je prílohou znalecký posudok iného znalca, postačuje identifikácia prílohy v znaleckom posudku. Rovnako sa postupuje pri prílohách, ktorých rozsah je väčší ako rozsah časti „posudok“.

73. Podľa § 209 ods. 1 a 2 CSP, súkromný znalecký posudok je znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd. (1) Ak je spolu so žalobou predložený súkromný znalecký posudok, ktorý má všetky zákonom predpísané náležitosti a obsahuje doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, postupuje sa pri vykonávaní tohto dôkazu akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca. (2)

74. Podľa § 206 CSP, ak je potrebné posudzovať skutočnosti, na ktoré treba odborné znalosti, súd na návrh vyžiada odborné vyjadrenie od odborne spôsobilej osoby.

75. Podľa Čl 4 ods. 1 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

76. Podľa Čl. 4 ods. 2 CSP, ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

77. Podľa Čl. 15 ods. 1 a 2 CSP, dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. (1) Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu. (2)

78. Súd predovšetkým vyhodnocoval, či v konaní boli predložené znalecké posudky, a či tieto majú zákonom predpísané náležitosti. Písomne vyhotovený znalecký posudok a jeho náležitosti upravuje § 17 ZoZ, ktorý v odseku 6 požaduje, aby znalec v časti „posudok“ uviedol opis predmetu znaleckého skúmania a skutočností, na ktoré pri úkone znaleckej činnosti prihliadal, aby tiež uviedol postup, na ktorého základe sa dopracoval k odpovediam na otázky položené zadávateľom a k splneniu ním uložených úloh. Zároveň zákon požaduje, aby celková skladba znaleckého posudku umožňovala preskúmať jeho obsah a overiť odôvodnenosť postupov. Súd konštatuje, že prvý posudok bol vyhotovený pred podaním žaloby, ako súkromný za účinnosti ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, pričom ho však vypracovala znalecká organizácia zapísaná v zozname znalcov. Druhý posudok bol vypracovaný znalcom ustanoveným súdom, pričom aj po účinnosti procesných predpisov od 01.07.2016 zostávajú zachované jeho účinky. Tretí posudok vypracovala 1. Lekárska fakulta Univerzity Karlovej v Prahe (ďalej len „UK“), pričom nejde o znaleckú organizáciu v rámci Slovenskej republiky. V rámci výsluchu svedkov (vypracovateľov posudku) na dožiadanom súde, títo prehlásili, že sú si boli vedomí dôsledkov v prípade vypracovania vedome nepravdivého posudku. Súd konštatuje, že nakoľko posudok UK neobsahuje doložku v zmysle § 209 ods. 2 CSP (a síce, že si je znalec vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku) a súčasne ho vypracovala osoba nezapísaná v zozname znalcov Slovenskej republiky (súd by musel osoby pribrať na sľub do konania ako znalcov), tak nebolo možné pri vykonávaní tohto dôkazu postupovať akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca. Účastníci súčasne nenavrhli vypočutie znalcov, ale len svedkov. Keďže znalecký posudok nebol doplnený o doložku v zmysle § 209 ods. 2 CSP, odborné závery podliehali hodnoteniu z hľadiska ich správnosti, ale bola hodnotená aj presvedčivosť posudku, a to pokiaľ ide o jeho úplnosť vo vzťahu k posudzovaným skutočnostiam, zásadám logického myslenia a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi. Znamená to, že posudok UK bude hodnotený ako dôkaz listinou. Súd túto listinu vyhodnotil ako odborné vyjadrenie odborne spôsobilej osoby v súlade s § 206 CSP a Čl 4 CSP.

79. Obaja účastníci posudzovali posudky predložené v konaní rozlične, pričom žalobkyňa sa dovolávala správnosti záverov posudku 1 a 3 a žalovaný správnosti posudku 2. Súd má za to, že správne sú závery všetkých posudkov, pričom tieto si vzájomne neodporujú, ale sa dopĺňajú. Všetky tri posudky obsahujú jasný záver, že príčinou smrti je infarkt myokardu, pričom posudky 1 a 3 naviac spájajú jeho príčinu s výkonom práce zomrelého u žalovaného. Posudok č. 2 sa nevyjadril k okolnostiam vplyvu pracovného prostredia na smrť p. G., pričom však konštatoval, že akútny psychosociálny stres je spojený s rizikom kardiovaskulárnych príhod (súčasne uviedol, že intezívna fyzická záťaž a náhodná smrť je

demonštrovaná 17 násobným zvýšením rizika náhlej srdcovej príhody). Ako správne argumentovala žalobkyňa psychosociálny stres je aj nadmerné pracovné zaťaženie. Súčasne znalec opakovane vyjadril záver, že na časť otázky by mal odpovedať znalec z odboru pracovné lekárstvo a nie on.
Z obsahu posudku 1 plynie, že W. G. pracoval nadmeme a bol neobvykle zaťažený pracovným fyzickým vypätím v sťaženom pracovnom prostredí (prach, hluk, teplo) a navyše pracoval v prostredí organických rozpúšťadiel a bol nájdený mŕtvy s respirátorom na tvári (podľa údajov od zadávateľa znaleckého posudku), preto znalec pripustil a konštatoval, že jedným z hlavných až dominantných spolupôsobiacich faktorov vzniku infarktu srdcového svalu mohla byť a veľmi pravdepodobne aj bola okolnosť výkonu práce v škodlivom prostredí s výparmi syntetických farieb. Pitva navyše preukázala podľa stavu cievneho systému a srdca, že W. G. nebol telesne prispôsobený na dané pracovné zaradenie a nadmerný pracovný výkon. Vo zvyšku závery posudku viď ods. 7.
Zo záverov posudku 3 plynnie, že poškodený nanášal na povrch železničných vagónov náterové hmoty a používal riedidlo označené: DV 30, ktorého súčasný názov je: VP 30-2438/0 RIEDIDLO DO PUR-FARIEB a obsahuje: butyl-acetát - CAS 123-86-4, (1- metoxypropán-2-yl)-acetát - CAS 108-65-6, uhlovodíky, C9, aromáty - CAS 64742-95-6.
Použitá farba fy. Lankwitzer SF 70/9006 sa už nedodává, ale ekvivalentní je: PD 70-9999/0 2K-PUR-VRCHNÁ FARBA, ktorá obsahuje: (l-metoxypropán-2-yl)acetát - CAS 108-65-6, xylén - CAS 1330-20-7, (2-butoxyetyl)-acetát - CAS 112-07-2, etylbenzén - CAS 100-41-4, bis(l,2,2,6,6-pentamethyl-4-piperidyl) sebakát - CAS 41556-26-7, metyl (l,2,2,6,6-pentamethyl-4-piperidyl) sebakát - CAS 82919-37-7. Uvedené látky sú svojim charakterom prchavé organické látky a organická rozpúšťadlá. Tieto látky pri kontaktu dráždia kožu, sliznice (lokálne dráždení pri kontaktu) a dýchací systém a majú narkotické pôsobenie na centrálny nervový systém (mozok a miechu) pri vdychovaní výparov. Spôsobujú: bolesti hlavy, pocit opojení a pocit únavy, závrate a svalovou slabosť. Z uvedených látek majú zásadní negatívny význam aromáty (CAS 64742-95-6) a zvlášť xylen (CAS 1330-20-7), který má rovnako preukázané systémové pôsobenie na kardiovaskulárny systém pri vysokých koncentráciách, kedy spôsobuje mimo iné tiež fibriláciu srdcových komôr a jeho pôsobenie môže vyvolať srdeční zástavu a príznaky infarktu myokardu. Veľmi významným negatívnym účinkom inhalácie zmesi organických rozpúšťadiel je hypoxia (nižší koncentrácia kyslíku v organizmu), spôsobená tím, že vo vdychovanom vzduchu je podiel kyslíku nahradený inými plynmi, čo má negatívny dopad na činnosť srdcového svalu. Minimálny čas medzi ukončením práce v jednej zmene a zahájením práce v nasledujúcej zmene by mel byť čas na dostatočný odpočinok, minimálne 8 hodín, lepšie 12 hodín odpočinku. V prípade poškodeného tomu tak nebolo. K úmrtí došlo v dobe konania práce pri nedodržaní pracovno lekárskych zásad a opatrení bezpečnosti práce (tomu, že k úmrtí došlo pri výkonu práce by svedčilo miesto a poloha v ktorej bol W. G. nájdený). Poškodený nastúpil k nočnej práci bez lekárskeho vyšetrenia pre výkon noční práce, bez dodržania záväzného času nutného na odpočinok medzi ukončením predchádzajúcej práce a zahájením následnej práce a poškodený pracoval sám na odlúčenom pracovisku bez kontroly druhou osobou, vo výške, v polomaske, bez odpovedajúceho filtru, ktorý by ho chránil proti výparom použitých látok. Vo zvyšku závery posudku v ods. 22.
Súd na základe uvedeného má za to tak, ako uviedol vyššie, že posudky si neodporujú, ale sa vzájomne dopĺňajú, kde všetci znalci určili ako príčinu smrti infarkt myokardu, všetci znalci popísali, že nadmerné pracovné zaťaženie mohlo mať vplyv na rozvoj infarktu (posudok 2. uvedené označoval ako akútny psychosociálny stres), pričom posudok 1 a 3 posúdili vec aj z pohľadu pracovného lekárstva, kde dospeli k záveru, že za daných okolností šlo o pracovný úraz. Súd v súvislosti so závermi posudku č. 3, že bola práca vykonávaná v teple (sálajúce infražiariče), konštatuje, že uvedené sa v konaní nepotvrdilo, avšak ostatné závery popísané v posudku - vplyv prchavých látok, nástup do práce na nočnú prácu (ktorú zomrelý vykonával) bez riadneho lekárskeho vyšetrenia pri nedodržaní času odpočinku. Súd opätovne poukazuje na zvyšok záverov posudku 3 v ods. 22 odôvodnenia. Súd vyhodnotil tento posudok ako odborné vyjadrenie na to spôsobilých osôb v súlade § 206 CSP a Čl 4 CSP, pričom má za to, že vzhľadom na skúsenosti týchto osôb, ich odbornosť, erudovanosť, má súd za to, že toto odborné vyjadrenie poskytuje vyčerpávajúcu odpoveď na všetky sporné otázky v konaní, pričom sa súd so závermi tohto vyjadrenia plne stotožňuje.

80. Súd vychádzal zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a princípu, že žiaden dôkaz nemá predpísanú silu, pričom dospel k záveru na podklade posudkov 1, 2 a 3, ako aj protokol Inšpektorátu práce zo dňa 10.09.2010, ako aj jeho dodatku, ako aj na základe rozhodnutí Sociálne poisťovne, ktorými boli priznané dávky žalobkyni (vychádzajúc z odôvodnenia, že posudkový lekár poisťovne tiež uzavrel úraz ako pracovný), ako aj svedeckých výpovedí a vyhlásení (bežne dohodnutá nočná práca po pracovnej zmene), že úraz p. W. G. bol pracovným úrazom, nakoľko zamestnávateľ porušil

svoje povinnosti vo vzťahu k nemu, keď nedodržal povinnú prestávku v práci, umožnil pracovať p. G. na pracovisku samotnému po pracovnej dobe, bez toho aby ho kontroloval, pričom takáto práca nadčas bola vzhľadom na charakter práce dohodnutá v rozpore so zákonom bez prejednania so zástupcom zamestnancov. Žalovaný umožnil p.G. (nariadil v minulosti) vykonávať nočné zmeny bez toho, aby podstúpil riadne lekárske vyšetrenie spôsobilosti na nočnú prácu a súčasne priebežné lekárske prehliadky, ktoré by odôvodňovali svojimi závermi, že je spôsobilí naďalej vykonávať takéto práce. Ďalej žalovaný zanedbal bezpečnosť a ochrany zdravia pri práci, keď žalovaný nekontroloval používanie správnych ochranných pracovných pomôcok, a nevyžadoval riadne používanie správnych pomôcok (žalovaný uvedené v konaní netvrdil, ani nepreukázal, že by dôsledne kontroloval a vyžadoval používanie správnych masiek, o čom svedčí už len skutočnosť, že správne filtre sa nepridelovali na kartu, ale do šatne). Súd vo zvyšku poukazuje na odôvodnenie v časti ods. 66 k porušeniam povinností zamestnávateľa, ktoré vo vzájomnej súvislosti s posudkami viedli súd k záveru, že smrť p. G. je pracovným úrazom, za ktorý zodpovedá žalovaný.
Z takto zisteného stavu dospel k záveru, že úraz p. G. bol pracovným úrazom, a preto vzájomný návrh žalovaného ako nedôvodný zamietol.

81. Súd po dospení k záveru, že úraz je pracovným skúmal zvyšok žaloby žalobkyne. Predmetom ochrany osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka sú rýdzo osobné práva, ktoré prináležia každej fyzickej osobe. Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby, ktorý má za následok vznik nemajetkovej ujmy spočívajúci v porušení, resp. už ohrození osobnosti dotknutej fyzickej osoby, je spojený pre pôvodcu zásahu s nepriaznivými priamymi následkami vo forme zvláštnych občianskoprávnych sankcií podľa § 13 Občianskeho zákonníka, a to upustenie od neoprávnených zásahov, odstránenie následkov takýchto zásahov a poskytnutie primeraného zadosťučinenia. Zadosťučinenie, ktoré sa priznáva postihnutej osobe na zmiernenie nepriaznivých následkov neoprávneného zásahu, t. j. nemajetkovej ujmy vzniknutej na osobnosti fyzickej osoby, môže byť buď morálnym plnením alebo peňažným plnením. Základnou podmienkou pre priznanie zadosťučinenia v peniazoch (tzv. materiálna satisfakcia) je existencia okolností dokladujúcich, že v konkrétnom prípade je morálne zadosťučinenie nepostačujúce z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých navrhovateľke vzhľadom na postavenie navrhovateľky v rodine a spoločnosti. Ďalšou kumulatívne stanovenou podmienkou pre priznanie zadosťučinenia v peniazoch je zníženie dôstojnosti fyzickej osoby, či jej vážnosti, v spoločnosti v značnej miere. Zákonným predpokladom pre poskytnutie ochrany pred zásahom do osobnostných práv v zmysle ustanovenia § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka je preukázanie takéhoto zásahu, teda konania, ktoré závažnejšie porušuje tieto práva, alebo je spôsobilé vyvolať ich ohrozenie alebo narušenie a neoprávnené zásahy. V súdnom konaní musí takýto zásah osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila, preukázať navrhovateľka tvrdiaca existenciu takéhoto zásahu. V prejednávanej veci žalobkyňa tvrdila existenciu zásahu žalovaného do jej práva na súkromie, konkrétne do jej práva na rodinný život. Žalobkyňa poukazovala na skutočnosť, že žalovaný ako zamestnávateľ jej manžela svojim konaním spôsobil smrť jej manžela ako zamestnanca žalovaného, pričom tento zásah sa prejavil najmä v citovej oblasti. Podľa tvrdení žalobkyne úmrtie jej manžela jednoznačne spĺňa charakteristiku pracovného úrazu, za ktorý pracovný úraz zodpovedá odporca, nakoľko neposkytol jej manželovi dostatočne účinné ochranné pracovné pomôcky a nedodržal zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Zásah odporcu do súkromia žalobkyne spočíval podľa tvrdení žalobkyne v úplnom narušení rodiny žalobkyne ako celku s tým, že následky neoprávneného zásahu žalovaného (navrátenie do pôvodného stavu) nebude nikdy možné odčiniť. Žalobkyňa pri výsluchu uviedla, že s manželom žili od roku 1983, narodil sa im syn 14.03.1986 , snažili sa z neho vychovať človeka, syn sa momentálne radí k sochárskej generácii. A bude ako historicky prvý Slovák vystavovať v Benátkach, tá udalosť ktorá sa stala ja som tomu nemohla veriť. Keď manžel nastupoval do práce povedal že musí ísť na nočnú predtým tiež takto robil a hovorila som že to nie je normálne, že odrobí dennú a musí ísť na nočnú , odišiel a my sme ho potom už nevideli. Žalobkyňa uviedla, že keď išla do práce tak srandovali, pričom manžel sa v ten deň už nevrátil a ona nevedela čo sa stalo, až jej povedali, že sa niečo stalo a ja mám ostať doma., P. Jankovič povedal, že manžel je mŕtvy. Rozprávali sa a ráno Vám niekto povie že manžel je mŕtvy. Povedali, že si mám vybrať truhlu ktorá s a mi páči. Ja som povedal a že sa mi nepáči žiadna truhla. Ten deň sa všetko prevrátilo. Mali dokončený dom, žalobkyňa chodila ako bez duše, myslela, že to nie je ani pravda, že sa otvoria dvere, a že manžel vráti. Manžel jej bude chýbať.
Žalovaný skutkovo vzťah žalobkyne žiadnym spôsobom nerozporoval, ani sa k nemu nevyjadroval, na pojednávaní pred ukončením dokazovania návrhy na doplnenie dokazovania nemal.

82. Na základe zisteného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že v dôsledku smrti p. G. na pracovisku, ktorú súd vyhodnotil ako pracovný úraz, došlo k zásahu do osobnostného práva žalobkyne tak, že bola narušená celistvosť jej rodiny a bolo zasiahnuté do jej súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné, keď ochudobnenie žalobkyne v citovej oblasti je nenapraviteľné. V danom prípade došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobkyne chráneného § 11 Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou je i rodinný život, kedy z objektívneho pohľadu je strata jedného z členov tohto spoločenstva celkom neodčiniteľnou ujmou, ktorá dopadá na zostávajúcich členov rodiny, takže primeraným zadosťučinením v danom prípade je i náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Realizácia tejto ochrany je vo výlučnom záujme osôb, ktoré sú v takom úzkom vzťahu k postihnutej fyzickej osobe, že ochrana integrity jeho osobnosti aj po jeho smrti (tzv. postmortálna ochrana) je ich osobným záujmom, ide o najbližších príbuzných, manžela, deti, rodičov (porovnaj napr. rozsudok NS ČR zo dňa 28.02.2005 sp. zn. 30 Cdo 1678/2004, ako aj rozhodnutia NS SR sp. zn. 5 Cdo 265/2009 a 1 Cdo 77/2009, 3 Cdo 228/2012). Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v dôsledku smrti žalobkyne následkom smrti na pracovisku, došlo k nesmierne závažnej ujme, spočívajúcej v strate milovaného, čím žalobkyňa do budúcna ochudobnená o rodinný život a táto spočíva aj v citovej strate, keď žalobkyňa. Zároveň utrpela citovú ujmu spočívajúcu v morálnej podpore v ťažkých životných situáciách v strate životného partnera. Súd pri uvedenom vychádzal z vykonaného dokazovania, kde bolo jasne preukázané, že žalobkyňa mala s manželom dobrý vzťah, V danom prípade došlo protiprávnym konaním žalovaného k nezvratnému a závažnému následku spočívajúcemu v smrti manžela žalobkyne, keď táto prišla o možnosť zachovávať s ním sociálne a citové väzby, utrpela i citovú traumu. Citová, morálna a sociálna ujma žalobkyne bola v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného. Žalovaný svojim protiprávnym konaním spočívajúcim v nerešpektovaní ZP a ZoBOZP zasiahol do osobnostného práv žalobkyne, a to do jej práva na súkromný a rodinný život. Ide o tak závažný zásah do práva na ochranu jej osobnosti, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia nie je postačujúca, preto sú dané predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd súčasne konštatuje, že je na mieste, aby žalovaný sa ospravedlnil žalobkyni tak, ako to ona žiada, vzhľadom na okolnosti, ako aj priebeh súdneho konania, kde žalovaný popieral skutočnosť, že smrť p. G. je pracovným úrazom. Súčasne súd má za to, že je potrebné uvedenú otázku vyriešiť, v tomto prípade ospravedlnením, nakoľko žalovaný dlhodobo ponecháva žalobkyňu v stave neustálej spomienky na rozhodné dni smrti milovanej osoby. Súd preto žalobe žalobkyne v časti ospravedlnenia vyhovel, v časti však toto upravil tak, že vypustil nasledovnú časť: „nakoľko mu zo strany zamestnávateľa neboli poskytnuté dostatočne účinné ochranné pracovné prostriedky pre prácu s prchavými látkami“, nakoľko v konaní bolo preukázané, že žalovaný poskytol ochranné pracovné prostriedky, avšak neboli dodržané zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Vzhľadom na uvedené súd vyhovel žalobe v časti ospravedlnenia tak, ako je to uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

83. Žalobkyňa žiadala od žalovaného titulom nemajetkovej osobnostnej ujmy sumu 50 000,- eur. Táto suma sa však súdu javila ako zjavne neprimerane vysoká. Určenie výšky peňažnej náhrady v prípade splnenia podmienok § 13 ods. 2 OZ, je predmetom voľnej úvahy súdu. Súd pri svojom rozhodovaní o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z kritérií uvedených v ustanovení § 13 ods. 3 OZ, t. j. jednak zo závažnosti vzniknutej ujmy a jednak z okolností, za ktorých došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti. Pri určení peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadal u žalobkyne predovšetkým na nenapraviteľný následok vzniknutý v dôsledku smrteľného zranenia manžela žalobkyne v práci a dôsledky, ktoré táto tragická udalosť vyvolala. Súd dospel k záveru, že v danom prípade je primeranou výška nemajetkovej ujmy v sume 15 000 eur, nakoľko v prípade žalobkyne, ktorá podľa názoru súdu zohľadňuje neodstrániteľný následok v podobe smrti manžela žalobkyne a dôsledky, ktoré táto strata u žalobkyne vyvolala. Následkom protiprávneho konania žalovaného došlo v danom prípade k

nenávratnej deštrukcii možnosti rozvoja medziľudských väzieb medzi žalobkyňou a jej manželom, ktorý je bol po celý život oporou a tým k intenzívnemu zásahu do osobnostných práv žalobkyne, práva na jej súkromie a rodinný život. Iba morálne zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia nemôže odčiniť dopad protiprávneho konania žalovaného. Právo na súkromie je jedným zo základných osobnostných práv fyzickej osoby. Trauma žalobkyne je neodstrániteľná, preto je namieste priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške. Súd zohľadnil to, že žalobkyňa viedla s manželom usporiadaný manželský a rodinný život viac ako 40 rokov, vychovali spolu syna, trávili spolu voľný čas, podieľali sa spoločne na chode domácnosti. Žalobkyňa stratila možnosť prežívať s zomrelým manželom pozitívne aj prípadné negatívne stránky života, vzájomnú pomoc a podporu, skutočnosť ktorú ani nie je potrebné osobitne dokazovať. Súd má za to, že u je dôvodná suma 15.000 eur s ohľadom na vyššie uvedené. Súd súčasne vychádzal z určenia náhrady nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4Cdo 139/2011, ďalej rozhodnutie Krajského súdu Nitra 5Co 182/2013, Krajského súdu Prešov 20Co 183/2014.

84. Podľa § 232 ods. 2 a 3 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.(2) Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.(3)

85. Vzhľadom k výške istiny, ku ktorej zaplateniu zaviazal súd žalovaného, súd určil žalovanému na plnenie primeranú dlhšiu lehotu 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

86. Súd záverom konštatuje, že na pojednávaní dňa 30.11.2017 opakovane obe strany vyzýval na návrhy na doplnenie dokazovania, pričom obe strany zostali nečinné. Právny zástupca žalovaného požiadal o odročenie za účelom prípadného doplnenia skutkových tvrdení, a označenia dôkazov. Žalobkyňa namietala, že je to nehospodárne neúčelné, nakoľko žalovaný bol už v minulosti vyzvaný na označenie dôkazov a tak nevykonal, pričom prípadné odročenie by bolo len predĺžením konania. Súd vzhľadom na uvedené pojednávanie prerušil za účelom, aby právny zástupcovia prípade zvážili si ďalšie navrhované dôkazy. Strany sporu nemali na pojednávaní žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, a preto súd ukončil dokazovanie. Dňa 12.12.2017 bolo súdu doručené podanie žalovaného, kde žiadal zrušiť uznesenie o skončení dokazovania a navrhol vypočuť spolupracovníkov a príbuzných p. G. k otázke potvrdenia alebo vyvrátenia tvrdení žalobkyne o dobrom vzťahu s manželom. Súčasne uviedol, že ako zástupca bol na pojednávaní substituent ad hoc.

87. Podľa ČL.5 CSP, Zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prieťahom v konaní.

88. Súd uznesenie o skončení dokazovania nezrušil, nakoľko má za to, že návrh žalovaného je šikanózny aj s ohľadom na čas trvania sporu, kedy mohol akýkoľvek dôkazný prostriedok navrhnúť skôr, čo však neurobil, a to napriek opakovaným výzvam - viď nahrávka z posledného pojednávania, kde súd opakovane strany poučil a vyzval na navrhnutie dôkazov, avšak bezúspešne. Súčasne má súd za to, že aj tvrdenie o substituentovi ad hoc, nie je pravdivé, nakoľko substitučný zástupca prítomný na poslednom pojednávaní zastupoval žalovaného na každom súdnom pojednávaní od začiatku súdneho sporu až do konca, a teda mal predstavu o konaní. Ďalej má súd zato, že navrhovaný dôkaz bez označenia konkrétnych osôb je neúčelný, nehospodárny a z pohľadu súdu účelový. Žalovaný musí vedieť, koho chce vypočuť, a na to mal 5 rokov aby takéto osoby označil, a nie navrhnúť po skončení dokazovania, aby súd zisťoval adresy, mená možných svedkov. Súd považuje takýto postup za neprípustný zvlášť, ak žalovaný nepoprel a do súčasnosti nerozporoval vzťah žalobkyne k manželovi. Uvedené riešil až ex post. Súd by takýto návrh na doplnenie dokazovania zamietol, aj keby bol prednesený na pojednávaní, nakoľko je neurčitý, nebudú ním potvrdené skutočnosti rozporné (dobrý vzťah žalobkyne k manželovi nebol otázkou spornou) a viedol by len k neúmernému predlžovaniu konania, čo je v rozpore s článkom 17 CSP.

89. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa nasledovných ustanovení právnych predpisov.

90. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

91. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

93. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení samostatnými výrokmi tak, že priznal žalobkyni náhradu trov konania 100% za podanú žalobu, kde bola úspešná čo do ospravedlnenia a v časti aj pri náhrade nemajetkovej ujmy. Súd konštatuje, že nakoľko náhrada nemajetkovej ujmy závisí od voľnej úvahy súdu, nespôsobuje priznanie nižšej sumy v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe zníženie náhrady trov konania, ale tieto sa priznávajú v celom rozsahu. Súd súčasne rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť trovy konania žalobkyni v časti o podanej vzájomnej žalobe žalovaného, ktorú súd zamietol a kde žalobkyňa bola teda plne úspešná.

94. Súčasne súd rozhodol o povinnosti žalovaného nahradiť štátu trovy konania titulom zaplatených znaleckých posudkov, ktoré neboli kryté preddavkami, vzhľadom na to, že žalovaný bol plne neúspešný v konaní, a preto znáša tieto trovy v rozsahu 100%.

95. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom Okresného súdu Trnava ku Krajskému súdu v Trnave.

V odvolaní je potrebné uviesť: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané. Ďalej je potrebné označiť rozhodnutie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný nesplní povinnosť uloženú mu týmto rozsudkom, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.